

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. Августа 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Свршетак почетка.

Народ је рек'о, и то тако јасно,
 Народ је рек'о, и то народ цео;
 Народ је рек'о, и то тако гласно,
 Да мора чути и ко не би хтео.

Народ показа, да кад право брани
 Не жаца с' мука, не боји се претња;
 Народ показа, да у важни дани
 Слога му јача од ма који сметња.

Народ показа своју верност стару
 Имајућ нада у закрилца свога;
 Народ показа мирноћу у жару
 Не дав' се сврнут' с пута законога.

Народ показа да завичај љуби
 Желећи свима и среће и мира,
 И да је лажно све, што подлост труби,
 И да је манит ко у живац дира.

Народ је прего чисто и одважно
 Презревши ронце, што му воду муте;
 Народ је пош'о верно али снажно,
 Утр'о је оне коровњаке путе.

Народ је спрао љагу од неата
 Народ је диг'о заставу од свести,
 Народ је крен'о коло сложних брата,
 — И достојан је нове благовести.

Што народ мога — и учини тога.
 Сад стоји ведро, ал озбиљна лика;
 Над му се пење, — чека продужење
 Од својих дика, својих избраника.

Шетња по свету.

V.

Откад су Французи дошли на нашу земаљску изложбу, постали су Мађари прави републиканци, до душе републиканци у оном смислу, какви су били они баденски немачки ратари, којих је депутација захтевала од владе: „eine erbliche Republik mit dem verstorbenen Grossherzoge an der Spitze“, али тек републиканци. Свугде по пештанским, сегединским и т. д. гостионама, банкетима и јавним местима свирају Цигани марсаезу, па чак и званичне особе, поздрављајући своје француске госте, свршују свој поздрав са речима: „Живела слобода, једнакост и братство!“ те чисто човек да помисли, да су се код нас обновила француско-јакобинска времена од 1793. Француске је госте такав сјајни дочек изненадио. Није шала: само од Сентеша до Сегедина пало је 250 здравица, а где су сад сјајни банкети и красне ките цвећа, са којима су мађарске жене и девојке обасипали Французе? Чујем, да је један француски гост свом новом пријатељу Мађару рекао: „Ако је ваш народ тако производан и вешт у индустријској радњи, као што је у здравицама, онда мора да је ваша садашња изложба куд и камо надмашила некадању лондонску, париску, бечку и филаделфијску.“

Него од свесрдног дочека, сјајних банкета и лепих здравица нису могли Французи честито да виде изложбу, а домаћини нису се баш ни толико кидали, да госте воде по изложби, већ су их брзо послали, да путују по провинцији. Пут по провинцији и званичан дочек удешен је тако, да француски гост морају добити уверење, да у Угарској осим Мађара и нема других народности. Бар кад би министар финансије према том удесио и плаћање порезе, те да не узима новац и од неугарских народности! Но то су већ грађанске дужности, а у томе морамо сви једнаки бити. Само у правима не морамо једнако бити.

У
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У престоници пак самој дочекали су браћа Мађари своје француске госте да не може боље бити. Дочек је био сјајан, како кад су гости приспели из Француске у престоницу наше домовине, тако исто и кад су се из провинције вратили опет натраг у Будимпешту. Водили су их по позориштима и операма, частили их и наздрављали им, и тако, кад оду господу Французи опет у своју земљу, моћиће својим земљацима вазда причати, како су их браћа Мађари дивно дочекали и својски угостили, али — о изложби слабо ће шта умети причати!

У осталом, браћа Мађари све што раде, раде — весело! Ето, сад скорим ће се држати главна скупштина познатог ердељског „културног друштва,“ па између силних тачака дневнога реда само једна је о договору и раду, а остале се све односе на банкете, забаве и друга разна весеља. Мени се то врло допада, јер је врло корисно, пошто се тако култура неосетно и пријатно шири. Нико ни не помишља, да је учинио велико културно дело, чим је узео виљушку, да из чиније извади парче меса. Нико ни не примећује, да је науком и просветом озарио свет, чим је метнуо прсте на чашу и искапио је — у Тисино здравље. Други се народи муче свакојако, да културу по свом народу шире или у други који народ унесу. Неки то чине бајонетима и освајањем туђих земаља, пролевајући немилице крв деце своје и крв „некултурног“ народа, али тек браћа су Мађари пронашли најугоднији и најпријатнији нач. н. Том начину неће моћи противстати нит ердељски Романи нит ердељски Саси, већ ће, хтели не хтели, једног дана видети, да су „окултурени.“ Не помаже ту,

што се они тој „култури“ противе. Чаша и чинија уништиће њихову противност према „култури“ — бар тако мисле браћа Мађари. Начин ширења „културе“ још је нов, па се с тога не може рећи, да ли ће успети, т. ј. да ли ће ердељски Романи и Саси хтели из исте чиније да једу и из исте чаше да пију заједно са мађарским „културним“ друштвом, али ми Срби могли бисмо им то најтоплије препоручити пошто ето наши нотабилитети и наш Герман (црквени канони се буне и веле, да није наш) једу одавно већ из те чиније и пију из те чаше, па им ништа не фали, те зацело неће ништа фалити нит Романима нит Сасима. Једите из културне чиније и пијте из културне чаше, а ако вам позли, ни брига вас није, јер Герман ће вам помоћи, са — „културним“ реном из манастира Крушедола! Рен је тај особито љут, јер би иначе јефтин био, а не би тако скупо стао српски народ, као што се то из калуђерских рачуна може видети. Него кад је већ реч о рену, ја се надам, да ће и српски сабор умети натрти Герману под нос рена, а надати се је, да ће тај рен тако љут бити, да ће његовој небираности пресести и да ће се од тада у опште оканути, да једе скупог рена из — манастира Крушедола. Отићиће гдегод у свет, где се незна ни за рен, али богме ни за каноне ни за православље а пека буде уверен, да се ничије око неће за њим заплакати. У народу ће се обновити радосно стара пословица: „Путуј, игумане, не старај се за манастир!“

Милисав.

ПОДЛИСТАК

Глиша и Миша.

Из шегртског живота.

Славно ли ти је место К. са својих шегрта. Толико шегрта ваљда ни у једном месту нема. Кад се сутон почне хватати, онда је њина влада у К. А има у К. шегрта, да им ни броја не мож' знати. Ту су ти: ковачки, коларски, кројачки, браварски, берберски и још и још многи други шегрти. Но сви, сви! Ал' пекарски и обућарски, то су тек права спадала. Од седам до девет сахата у вече све врве по сокаци, а читава граја од њих. Један пева, други звижди, трећи продуцира гавраново грактање, четврти жабије кретање и сваки од њих има по нешто, што он најбоље уме, па се тим и поноси.

Свако вече у 9 сати састану се они сви око крета на пијаци, па скупа чине, што који уме. Онда настане тек права граја. Напослетку, пошто је сваки излармао своје, обично се потуку, и пошто би се њих неколико од боја добро проарлукали, разиђу се сваки своме стану, а код крета на пијаци обично би остала њих двојица као победиоци. Сва шегртија је добро знала ко су та двојица. То су били Глиша и Миша, најславнији к-ски шегрти у оно доба.

А, јел' те, ви би волели чути какви су били Глиша и Миша?

Па ево ћу да вам кажем. Само мало будите стрпљиви. И Глиша и Миша, баш се тако десило, обојица су учили обућарски занат. Радионице њиних мајстора биле су баш преко пута једна од друге и из једне се морало видети у другу. Глиша је био мало старији. А живели су се они као браћа. У радионицама тако су седели, да су увек били једно другом на догледу. Ако је Глиша крпιο какве старе чизме, то би сваки час бацао погледе на Мишу, а ако је опет Миша теглио кожу, то би сваки час погледао на Глишу. Кад је чији мајстор слао ког куда, то су онда обојица знали.

А лепо су се они договорили.

Како Глиша треба куда да иде, а он тек погледа на Мишу, па се мало почеше по глави. Миша већ зна шта му Глиша јавља, па одма и он стане се искати од свог мајстора, да иде сад овим сад оним послом. И самом мајстору би се напослетку свидело да је што нужно, па би га одпустио. Миша не чека да му мајстор двапут каже, него одма трч' из радионице, па управо на ћошак код „белога крета,“ где га Глиша већ чека.

То је било место, где су се они увек састајали. Одатле би се заједно кренули, па би Глиша прво своје послове посвршавао, па би онда ишао с Мишом, да и он сврши његове.

Тако су они увек јављали једно другом кад су куд' требали ићи, и увек је онај, који први из радионице изађе, отишао на ћошак код „белога крета“, па је чекао, док и други неби дошао.

У Ш Т И П Ц И.

Избори за наш народни црквени сабор испадеше тако, да је Герман побледио. Види се да нема (л) дакле „људи,“ он би победио а не побледио.

У „Застави“ и „Српском Колу“ била је недавно штампарска погрешка. Тамо стоји да је уредник „Нашег Доба“ Стева Павловић при изборима „срамно пропао,“ а треба да стоји „славно пропао“ — што се овим исправља.

Г. Ђ(ура) В(укичевић) писао је у „Нашем Добу,“ да синод треба да именује један део посланика у сабор. Наш народ по својој доброту није хтео да, можда у доцнијим временима, спречи наименовање г. Вукичевића, па га сад није ни изабрао.

Герман је при последњем, изборном сабору, имао 11 посланика. Сад ће имати пола толико. Дакле у место посланика имаће посла — а Ника (Максиминовић) није ни тако изабран.

Синодски операт проћи ће сад као Герман у Карловцима; Герман у Карловцима прошао је као Мађари на Сенти, Мађари на Сенти прошли су као Стева Павловић у Шајкашкој.

Аустро-угарске дипломате и опет помишљају на а нексију. Добро би било кад би мало више по-

мишљали и на Алексију, хоће рећи Александра, па макар то био и Александар III.

У Србији је Гарашанинова влада и опет дотерала до нечег ванредног, хоће рећи до ванредног стања. Само то ванредно стање као да постаје већ нешто сасвим — редовно.

Сабор је дакле одиста одгођен за 10 дана. То је јасна слика како се утопљеник хвата за сламку. Кад четири године несаборисања нису могле да одрже Германа, неће га одржати баш ни још то неколико ноћи, које ће и тако провести у неспавању.

Говоре за некога, да је запао у такав положај, у коме се не може да једе, него само да пије.

жив балдахин.

Ђира. Јеси ли чуо да је Авђе-лићев стра прикупио жандаре око себе, кад је неки дан у Крушедолу ишао под небом?

Спира. Чуо сам. Ал' ја то онда не би назвао небом. Јер под небом не треба да се човек боји.

Ђира. Да како би ти то онда назвао? — Литијом, како ли?

Спира. Ту је најприличнији на-

Ђира. Аха, bald dahin. — Имаш право.

Ако је чији мајстор послао ког противно правцу „белога крета,“ то би они и по три сокака обилазили, и опет би се нашли на своме ћошку.

А доста пути су они и настрадали због тога.

Па ево да вам испричам једно.

Једанпут мајстор слао некуда Мишу. Миша својим путем и начином јави то Глиши и затим оде на њихов ћошак да га чека. Глиша је разумео, што му Миша јавља, и одма се поче искати од свог мајстора сад овамо, сад онамо. Мајстор му је за све одговарао да се мане, ал' на послетку увиди и он сам, да је нешто нужно што му је Глиша рекао, и одпусти га. Глиша сав радостан, што ће се састати с Мишом, таман ухватио за кључаницу да пође, а из кујне се зачу глас његове мајсторице:

„Аћо! — тако је било име глишином мајстору — пошљи ми мало Глишу.“

— „Па иди, Глишо, да видиш шта те зове,“ рече му мајстор.

Сиромаш Глиша! С тужним срцем пође у кујну, и, како отвори врата, набаса на неки шавољ с крпулинама. Нико му није требао казати шта тај шавољ значи, знао је он и сам.

Но мајсторица му опет рече:

„Иди, Глишо, донеси у овај шавољ воде, па ћеш да рибаш собу.“

Мајстор Аћа добро је чуо ову заповест своје Маце, али јој ништа не смеде рећи, јер се бојао ње.

А шта је тек сиромаш Глиша знао радити! Противити се није смео. О, јада и жалости његове! Миша га чека већ, а он мора да рибаш собу! Но он срдито зграби шавољ, напуни га водом, и док је мајсторица тек нешто мало продала по кујни, а он јој већ јавља:

„Мајсторице, готов сам. Могу ли сад ићи послом?“ Госпожа Маца уђе у собу да му прегледа рад. Кад тамо, има шта и видети. Глиша само мало поквасио патос.

„Та, бећару један, зар се тако рибаш соба?“ — прудера се мајсторица и шчепа га за перчин. „Зар ти не знаш како ја хоћу? Таки да си се торњао с тим шавољом, и да си донео чисте воде, док те нисам измлатала њиме! Наново ћеш, уљо, рибати, кад први пут ниси хтео лепо.“

Пошто је мајсторица добро прочунала Глишу, пустила га је, и он оде с шавољом на бунар напуни га водом и наново мораде рибати собу. Све му је срце плакало од жалости. Та неби њему било жао све да га је мајсторица трипут већма прочунала, ал' само да га је пустила да иде. Та знао је он, да га Миша још чека.

И доиста! Миша је непрестано стајао на ћошку код „белога крета“ и изгледао је одгуд ће се Глиша помолити. Ал' бадава! Глише ни одкуда. Но он опет није хтео ићи. Та знао је он, да ће Глиша доћи, да мора доћи. И гле, је-два једном дође Глиша. Очи му све уплакване. Ту се он изјада Миши што се тако дуго задржао. Миша га са неколико речи утеши и затим Глиша опет постаде весело и они одоше заједно да посвршавају своје послове, а затим кући.

Ђира. Шта мислиш, са којим ће се послаником Герман на сабору најбоље слагати?

Спира. Ја мислим, да ће се његово Расколништво најбоље слагати с латинским послаником.

Ђира. Шта зар ће бити и латински посланика на српском православном сабору?!

Спира. Но, па да шта је Ђурковић? — Зар он није С л а т и н с к и посланик.

Ђира. Ал кажи ти мени, зашто је мајор Рашић ударио мирног српског свештеника штапом по глави. Је ли тиме хтео, да докаже своју клерикалну свест?

Спира. Можда је и за то. Али ја знам и друга узрока.

Ђира. Да чујем.

Спира. Мајор Рашић је за то ударио свештеника по глави штапом, да му докаже да је *Stabs-Officier*.

Dictum factum.

„А шта ће ми буђелар
Кад немам новаца!“
Тако рече Аца —
Па буђелар баца.

У то дође писмоноша
Донесе му двеста гроша,
— Шаље деда Тоша,
Из Мартоноша.

Мишу је мајстор добро промиловао што се тако дуго задржао. Мишу је то болело, па и прошло. Та за Глишу је он то претрпео. А шта неби он учинио за Глишу! Та и живот би свој жртвовао за њега

Ал' нису они имали само о о једно страдање. Било је ту и више, но они су све то јуначки подносили

Ала су вам они и били шегрти! Таких шегрта никад више! Били су прави ауторитети међу к-ским шегртима. Нико није смео ни да дирне у ког, јер ту је одма други Боме су они кат-кад и по ког калфића пропустили кроз шаке.

Ала су се и живели лепо! Свуда сложни к'о браћа. Увек су ишли заједно. Што год су имали, то су делили. Ако је Глиша добио „трингелда“ од кога, то је он поделио с Мишом. А ако је опет Миша добио, то је он делио с Глишом. Тако су увек радили.

У гостионицу код „Јелена“ и „Венца“ нико од других шегрта није смео ићи да купи парчад од цигара само Глиша и Миша. Осталим шегртима они су то забранили. А ако се који усудио, да прекрши заповест њину, коју су сви шегрти знали, тај нека се добро чува од Глише и Мише. А онако они и јесу пушили све најлепша дувана. А није ни чудо! Та све прва господа иду у те две гостионице, па само по полак цигаре попуше, а ону другу полу баце. То је глишино и мишино! Кад би покупили сву парчад, склонили би се на сигурно место и тамо би требали, дуван од папира. Готово свако парче су знали ко га је попушио. Тако су се већ увецбали. Кад би све истребили онда би дуван поделили и сваки је оставио свој део, који

Тада опет Аца рече:

„А шта ће ми пустих пара,
Када немам буђелара!
Ајдмо, браћо, до крчмара;
Ново буре нек отвара,
Па да будем чист!“
И тако и бист.

Шолим.

П у с л и ц е.

Лане се у Скерњевици утврдио вечити мир. Ове године у Кромјерижу. Где ће до године?

„Преса“ вели, да су од утерењака изабрани све сами генерали; а од народне странке само прости војници. (Кад би баш и тако било — боље је имати војску без генерала, него генерале без војске.)

Ја сам врло љубопитљив да видим како ће ду у униформи изгледати: генерал Исаковић, генерал Стајевић и т. д. — Да ли ће, боже, у близини бити и каква генералица!

Чујемо да ће на позиванију св. духа г. Коњовић читати апостол. Јер он врло лепо чита.

Ово је чудно код „Нашег Доба.“ Уредник прима новце (од предплате) — а поп Панта пише *Quittung*. (*Quid tunc*).

му је доста био на један дан. Још су и другима давали од тог дувана.

Но ауторитету њивом међу шегртима највише је припомогла њима висprenост. Ала су вам и били виспреди! Кад какав од верглаша одсвира какву нову песму, то прво науче Глиша и Миша, па тек ако од њих научи који други шегрт. Ако какав немачки или чешки компониста компонује какав „walzer“, или какав мађарски какве „elegáns — csárdas“, то прво и прво одсвира „мадмоазела“ А. на свом гласовиру, а одма за њом Глиша и Миша — одзвижде. Дотле су трчкали око њених отворених прозора, док напослетку нису свецбали. Кад њих двоје иду у вече, па тек одзвижде, што су од „мадмоазеле“ А. научили, то онда сва шегртија зна, да су то Глиша и Миша. Па и „пловила је по мору галија“ и то су они прво научили. Миша тек почне то звиждати па све везе, а Глиша му опет звиждањем секундира. Па зато су и били најзнатнији међу к-ским шегртима. Јер ауторитет међу шегртима се мери по јачини, ал' тек, тек по — певању и звиждању!

И увек су они били сложни. Ако је Глиша што преложено Миши, то је Миша без примедба усвајао. А ако је опет Миша што предложио Глиши, Глиша томе није био противан.

Недељом после подне — и то само онда, кад ни глишина ни мишина мајсторица није никог имала у колевици, а тог су боме често имале — ишли су они кад је лето да се купају, а зими су проводили време у радионици, где

Ако сваки њихов „генерал“ узима од три рога шешир, — ипак ће бити врло мало рогова.

До сада смо имали једну Небираност у Карловцима, — а сада, после избора имамо више небираности, које су остале код куће. И на то се ни мало не једимо.

Ала су то сличне речи: „Брег св. Мартина“, „Рашићева батина“ и „Ђурковићева Слатина“. — Сад видимо где су мизерабилитети.

Да ли су се сад Дру Владану отвориле очи, да може познати Видело у правој светлости његовој!

„Наше Доба“ прича како би ми давно добили Хан, — али се онда Милетић „усићио.“ — На коме ли је ђубрету Степа Павловић ту лепу реч нашао, да је баш на Милетића примени!

Бука. „Пре је Герман имао 11 посланика; сад кажу да има пола толико. А зар је могуће да буде за њега $5\frac{1}{2}$ људи?“

Шука. „Ех мој брате, а зар си заборавио да ћемо на сабору имати и полутана.“

Бука. „Е, онда је друго што.

се обично искупило више шегрта и ту се пушило, звиждало и певало. А сваки је шегрт улагивао им се, и чувао се, да не падне у немилост код Глише и Мише.

Највећа им је радост била кад дође плодна јесен, јер онда се са свих страна стичу воћари у К. и ту продају све најлепше воће. Ту су ти јабуке, шљиве, грожђе, брескве, врежа и др. Ал' од свега они су најволели лубенице. А има у К. лубеница тма божија. У једном шору од велика сокака готово сама врежа. А није да су то лепе лубенице и диње, него ти све зазубице расту кад их видиш.

За чудо, да ни Глиша ни Миша нису марили за диње. Ал' од лубенице су већ обојица били добри мајстори.

Свако јутро редовно ишли су и Глиша и Миша са котарицама на руци за својим мајсторицама по пијаци к-ској. Мајсторице би што-шта куповале и мећале би у котарице, што опет Глиша и Миша имају кући да носе.

Кад би тако покуповале све што им је нужно, казале би им да однесу то кући, а оне би отишле да виде како иде пазар, јер сваке су недеље носили еспап на пијаци.

Па да л' су Глиша и Миша одма отишли с котарицама кући? Боже сачувај! Они су се састали на своме ћошку код „белога крста“, па су се одатле упутили оним шором поред — лубеница.

Ту би разгледали и разгледали, па би их уједанпут видео, како се са својим котарицама укипили Глиша на једном, а Миша на другом точку каквих кола, па разгле-

Бука. „Шта мислиш да ће радити полутани на овом сабору?“

Шука. „То је тешко унапред рећи. Наши су полутани полутани, па их може још свугде бити.“

Θ.

Проба пера.

CXXVII.

А молим те . . .

А молим те, искусни
Стари свете бели,
Реци-дер ми, ко иде
Лепше својој цели :

Ил марвинче четворножно
Којем леђа туку,
Ил створење двоножно,
Које за нос вуку? —

CXXVIII.

Сигуран знак.

Кад се почну мушице
Купит око вина,
Нешто, нешто значи
Та навала њина;

То ће вино, брате,
— Ако знао ниси —
Ускиснути скоро
Или — већем киси.

дају лубенице. Затим би сваки узео по једну од најлепших и држао би је.

„Пошто ова?“ — пита Глиша.

„Пошто она?“ — пита Миша.

Бостанџија би им одговорио пошто је, па би онда гледао и другу муштерију.

Како би Глиша видео, да се бостанџија обрнуо, одма би стрп'о своју лубеницу у Мишину котарицу. Миша би се сисао с точка, па загребаус „белом крсту“, а Глиша би још по-коју разгледао, па би и он за Мишом. А Миша већ стоји на њиовом ћошку. Котарицу мет'о на земљу, а лубеницу стиск'о међу ноге, па слуша, да л' пршти. После је и Глиша стискава, стискава, па и он слуша. Затим би весело одскакутали до порте, тамо би је брацки поделили и — поручкали.

И свако јутро „спапчили“ би они по коју. А она им је баш добро долазила, јер су им мајсторице тек само толико леба давале, да се не каже, да баш нимало не дају. Очеку комад шиоко и велик, а можеш кроз њега видети цело небо. Па зар да то буде доста једном гладном шегрту, који би и десет пута толико леба могао појести?!

Зато су баш они морали гледати, да како год дођу до лубенице.

Кад би тако смирили лубеницу, онда би обично одлазили с котарицама кући.

А није то ништа дуго трајало. Док, штоно реч, длан о длан, они су лубеницу украли, појели и нашли се код куће.

СХХІХ.

Tertium non datur.

Ко би хтео да пуца
На муву из топа,
Боји с' е ће му се
Смејат Еуропа.

Е па шта да ради?
Ту се треће не да, —
Ил се мора манут'
Топа и торпеда,
Ил мора начинит'
Од муве медведа.
Ту се треће не да.

Г—Д—Н.

Политични речник.

За „Стармали“ пише Жеравица.

(Продужење.)

Чивутин. Онај који приповеда обрезаније наше
автономије.

Труо кромпир. (Види благодјејаније).

Земун. Варош која бана Хедерварију све донде није
изабрала за почаснога грађанина, док овај није издао зе-
маљске списе.

Кушевић. Мирођија, које се на разне чорбе истро-
шила, те за сабор српски ни мало је није остало.

Посланички програм. Мућак, који се тако разбије,
чим се са Мартинова брда скотрља.

У вече опет увек су ишли Јови, берберском шегрту,
ког је официна била на великом сокаку, баш у том шору
где и лубенице.

Ту су имали један дугачак канап, који је на једном
крају имао два крака, а за сваки крак био је привезан
по један велики клин. Глиша и Миша узму тај крај ди су
клинови, па ајд лубеницама, а бербер Јова опет седне на
праг од официне, па држи други крај канапа у руци.

Вече је, сутон, дакле не види се у сокаку ништа
само што код лубеница тијо гори лојана свећа.

Глиша и Миша оду с канапом у руци, па разгледају
лубенице.

Обично Миша после узме канап с клинови, и, док
Глиша пиљара или пиљарицу заговара, дотле он забоду
клинове у коју лубеницу, тргне мало канап, што Јови
берберу толико значи, да вуче. А Јова опет разуме то, па
лагано, лагано и довуче лубеницу у официну, куд после и
Глиша и Миша оду, и с Јовом бербером слатко је по-
ручкају.

Но једанпут им ово није баш најбоље пошло за руком.

(Свршиће се.)

Кетелеши. Човек, који није Србин, па ипак за то
не види правде.

Чудић. Делија, коме је слободно да се чуди што
није изабран.

Посник. Богослов.

Испосник. Калуђер, који је већ испостио (док
је још у благодјејанију био) — па сад може са благословом
мрсити.

Новинарска кауција. Барометер, који се диже за
време избора и пред сабор. (Њиме се уједно мери и бара
неких слепаца).

Динамитлије. Људи и нељуди, који раде око рас-
прштавања сабора.

Солга. Поремећена Слога.

Слога. Поремећен солга.

Парасит. Продан новинар, који никад није пара-
сит

Шапом се зове она рука, која не уме да рукује
народним добром, него служи шта јој страст шапће.

Демагогија. Нешто што може здраво шкодити (наро-
чито кад се људи о томе препиру у невреме и без потребе).

Копрена. Ваља је бацити на прошлости, — али тек
онда кад се осигура будућност.

Жеравица. Идеал моје маленкости. А зашто? Јер
жеравица може пријатеља да огреје а непријатеља да опече.

(Могло би се и продужити.)

На квартиљу.

У селу С. у Бачкој живео је неки гајдаш Баба, који
је био на једно око дрљав и који је због нерода, али и
нерада врло осиромашео тако, да је имао кућицу и у њој
једну клупицу, на којој би Баба по читав дан лешкао.
Срећом је имао богате синовце, који су му бар храну да-
вали. Једног дана дође му неки војник и рекне: „Ја сам
газда, код тебе на квартиљу.“ Кад то чу Баба, скочи с
клучице, огрну своју стару опаклију, па војнику рекне:
„Баш ти хвала синко, кад ћеш ме одменити, већ ми се
досади ове зидине чувати,“ те оставив једног војника оде
својим синовцима, а војник видећи, да нема ту ни кучета
ни мачета, оде од куд је и дошао.

Жеравица.

Мучи (Ћути).

Дошао Србин пред судију Хрвата, па ће рећи : „Ала, молићу, поглавати господине, није истина, . . .“

Судија : Мучи !

Србин : Немојте, милостиви господине !

Судија опет : Мучи !

Србин : Молим вас, господине, немојте !

Судија : Та мучи . . . !

Србин : Е, па кад морам, онда : му—у—у !

Жеравица.

Укралаи буцу . . . .

Ваљда се још сећају читаоци „Стармалог“ како је она Падејкиња нарицала над буцом „ко ће краве одсад чувати“ и т. д. но је ли то била истина, не знам, ал да се ова заповка пре буне чула — то је што наши кажу „бога ми.“

У Мољу је живио неки чобан, који је полак Срема обишао док је њему по вољи „дреновац“ нашао, у олово га оковао и поносито с' њиме за овцама корачао. Тај Сима — тако се звао чобан — обично се од жене „господарем“ дао титулирати упозна се са неким из Карлова Ђером, коме се та буца тако допадне, да је вребао прилику пошто по то да је анектира. Сима се осети и пазео је на очи у глави.

Дође Сими једном земан да светом промени, те да се и са будом растане. Ђера чује од неког Мите Чуке да је Сима умро, те намисли да од жене ако узможе буцу измандари. Кад дође у Моле, упути се управо Симиној кући. Жена баш отишла да мужа огласи, а буцу заборавила из кујне уклонити, а и што би је уклањала, кад се и сама дичила с' њоме. Ђера уђе унутра, затече две бабе и Славну бирташицу, — приђе ближе Сими, прикрети се, целива га, па пошто мало поседи — опрости се. Чим у кујну, а он буцу под кабаницу па „ња.“

Кад жена кући дође, донесе из дућана „Флор“ да деца око мишице веже и једно парче на буцу. Кад опазе да буце нема — наднесе се над Симу, и поче из гласа заповати : „А јаој Симо господару, тебе још ни из куће не изнеше, а буцу ти украдоше!!! А јаој буцо!!!“

Б.

Тутор црквени.

Отишао цркв. тутор на славу са иконом, да скупи прилога на цркву. Тутор отишао, и никад га. На то оде попа, да га потражи. Доставши тамо не виде ни тутора, ни иконе. Нашао се у чуду, па запита, где је тутор. На то ће му неко одговорити : „Па ено га у колу, где игра.“ И доиста је тутор — већ прилично накресан — играо, а икону завргао у торбицу на леђа, па чим поскочи, а икона се до полак из торбе промоли. Попа ће на то : „Море, туторе, е да л' што год“ (разумевајући под тим, да л' је што скупио за цркву), а тутор ће му : „Та једва нешто на трошак ми.“

Жеравица.

Из дечијег живота.

Мати пошље малу Дамњанку у дућан да купи за две крајцаре ситна бибера. Дамњанка оде и доносе крупна бибера. Кад мати опазе, — рече : то чедо не ваља, ишти ситна бибера. Дете однесе и путем баца, а кад у дућан уђе рече трговцу : дајте ви мени ситна бибера а не крупна. Трговац заште ситни бибер патраг, а дете одговори : „па мама је казала да не ваља, па сам бацила“

Б.

Згодан поздрав.

Пауповић, Соколовић, Пачић, Коњевић, Магарашевић и Керчевић пребацивали су своје другу Ђури, правнику, да је врло неколегијалан, што их, кад их сретне (а увек су ишли заједно), не поздрави све редом, него тек једног ил' другог. Ђура, који је био велики обешењаковић, предузме да им првом приликом доскочи ; и једног дана, кад му сви улицом на сусрет иђаху са највећом радозналшћу (особито се Магарашевић узврпољило), како ће их Ђура згодно поздравити, повикне им овај : Здраво — минажер и јо !

Жеравица.

Ово мора и „Стармали“ прибележити.

Познато је, да славни делија Мишкатовић не би дошао на хрв. сабор, да га нису Срби изабрали. А Срби га не би изабрали, да нису послушали савет г. Васе Ђурђевића.

Мишкатовић је архивар загребачке библиотеке. А ми Срби ваља да ставимо у нашу архиву ове три изјаве тога славног мужа и српског избраника.

25. Јула пише Мишкатовић ову изјаву :

„Није било нити један часак, нити је сада разлога, да земља буде забринута гледе списка. У земљи нема нико, који не би осјећао и знао, да сви живимо под одговором закона.“

1. Аугуста пише исти Мишкатовић ову изјаву :

„Закон о архиву не дозвољује бану да може затрти и отуђити архивска писма, управ како што римски закон није дозвољавао синовима да могу убити оца. И сама помисао, и далека сумња о томе, да би бан могао злоупотребити своју власт, те архив осакатити, била би наказна, а то је апсолутно искључено.“

5. Аугуста пише тај исти Мишкатовић ову изјаву :

„Дознајемо, да је Њ. Преузвишеност, уверив се о непобитном праву властништва, надаље о том, да повратку тих списка не стоји на путу никоја начелна или техничка потешкоћа, одредио, да се иста у Б.-Пешту пренесе. У ту стрху одаслана су та писма и т. д.“

(Госп. Ђурђевић неће нам замерити, што од сада његове савете, нећемо слепо слушати, — јер су се већ и нама очи отвориле.)

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену:

Разни путеви приповетка Милана Савића. Ово је дело наградила „Матица српска“. У Новом Саду, српска штампарија дра Светозара Милетића. 1885. 16-на, стр. 264
Приповетка ова нашег ваљаног приповедача изишла је најпре у оvd. књижевном листу „Стражилову“.

Библиотека одабраних романа. Свеска четврта. Кум-јасинови. Роман у два дела. Написао Анри Гревил. Превео Бранко Мушицки. Други део. У Новом Саду, издање и штампа А. Пајевића 1885. Цена 75 нов. или 1 и по дин.

Библиотека одабраних романа. Свеска пета. Делија-девојка. Роман. Написао Лудвик Алеви. Превео Бранко Мушицки. У Новом Саду, издање и штампа А. Пајевића 1885. Цена 60 нов. или 1 дин 20 п. дин.

НОВЕ КЊИГЕ.

Сад су баш изишле и могу се у подписаној штампарији добити следеће нове књиге:

I.

Библиотека одабраних романа.

СВЕСКА ЧЕТВРТА.

КУМЈАСИНОВИ.

РОМАН У ДВА ДЕЛА.

Написао Анри Гревил

Превео Бранко Мушицки.

Други део. Страна 260. Цена 75 нов. или 1 и по дин.

II.

ДЕЛИЈА ДЕВОЈКА.

РОМАН.

Написао Лудовик Алеви.

Превео Бранко Мушицки.

Страна 172. Цена 60 новчића или 1 дин. 20 п. д.

Што Французи могу, не може ни један други народ У најновијој белетристици њиховој има више песника који су, како се помолили на књижевном пољу, тако постали звезде прве величине и дела им успела, како може бити, само у Француза. Један од отих књижевника јест Лудовик Алеви, књижевни новајлија, но већ стари мајстор на перу. Из пера му не искачу варнице, али оно ипак оставља светао траг. Њега не читаш недахнимице, ма опет не можеш да га оставиш из руке. Алевијево дело, што га ево износимо на српски читаћи сто, штампано је за врло кратко време преко 60 пута. У ориџиналу име му је Abbé Constantin (Жупник Костантин), но ми мислимо, да то није згодан назив. Очеvidно је, да поп Коста није главни јунак у роману, него Бетика Персивалова, девојка, не по мишици делија, већ по моралној снази и душевној врлини, пошто се изви-сује више обичних, свакидашњих погледа и жеља, па маша идејала. Алевијева „Делија-девојка“ није у строгом смислу роман, јер нема особине, које се све ишту за ту књижевну врсту, и многи је у то не рачунају; но ми се ипак не устручавамо, да је уврстимо у „библиотеку одабраних романа.“

III.

НОВО ИЗДАЊЕ

МАЛЕ КАТАВАСИЈЕ

која је допуњена, а стоји као и до јако само 20 новч. Ко узме на 100 ком. добија јкомад по 12 новч. На мање дајемо уобичајени рабат 25%.

Наручбине на све три књиге нека се шаљу:

Штампарији А. Пајевића,
у Нови Сад.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ
ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 п.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "

Зоологија за учитељске и више девојачке школе 80 "

Историја Угарске, са уводом у историју света, за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I. . . . . 60 п.

" II.	60 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Сад је баш у штампи и за кратко време угледаће света: Читанка за четврти разред српске основне школе одобрио српски народни црквено-школски савет. Цена 34 новч.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
ВЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је.

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Л. Стефановића.

1—6